Пуних шест година траје борба војних пензионера за право на ванредно усклађивање пензија које им припада по закону. Пре шест година им је ускраћено ванредно усклађивање пензија од 11,06 %, па се дуг до данас нагомилао на невероватних 20 милијарди динара. Након Одлуке Уставног суда број Уж-8405/2013 од 04. децембра 2013. године (објављена у „Сл. гласнику РС“, бр. 113/2013. године), којом је војним пензионерима право на ово усклађивање у потпуности признато, то више није само њихов проблем, него и државни. Уколико не успеју пред домаћим правосуђем, војни пензионери најављују да ће од суда у Стразбуру тражити да натера Србију да им исплати закинуто усклађивање пензија.

Постоји редовно усклађивање пензија 30. априла и 31. октобра, као и ванредно, у случају да просечна пензија падне испод 60 посто просечне зараде. То се догодило пре шест година, ако се гледа укупна пензионерска популација. Републички фонд ПИО донео је одлуку о ванредном усклађивању пензија за 11,06 % за све пензионере од 01. јануара 2008. године, без обзира на то где су радили и колика је била пензија неке од категорија пензионера. Међутим војне пензије, које су тада исплаћиване преко Фонда за социјално осигурање војних осигураника, су и даље исплаћиване без наведеног усклађивања.

Војни пензионери Србије су тражили, да се у складу са Законом о Војсци и Законом о ПИО, и на њих примени усклађивање пензија, али су им у Фонду за социјално осигурање војних осигураника доносили негативна решења, па су уследиле тужбе Управном суду. Одлучујући по тужбама корисника војних пензија (КВП) којима нису ванредно усклађене - повећане пензије за 11,06 % од 01. 01. 2008. године, Управни суд је, најпре, тужбе одбијао уз образложење да КВП немају право на то повећање јер у 2007. години нису били у систему ПИО Републике Србије. Након што је Уставни суд уважио више стотина уставних жалби поднетих против тих пресуда и поништио их уз налог да се поступак по тужби понови, Управни суд је, доследан опредељењу да се то право КВП ускрати, поново одбијао тужбе КВП, али сада уз образложење да је просек војних пензија у 2007. години био већи од 60 % просечне зараде корисника у осигурању запослених, па КВП не испуњавају законом прописани услов за предметно повећање пензије, чиме су поново стављени у неповољан положај у односу на све остале пензионере. Супротно одлуци Уставног суда, још једном су издвојени у посебну категорију, иако су по Закону о ПИО сви осигураници равноправни.

Уставни суд је поново уважио више стотина до сада решених уставних жалби поднетих против пресуда Управног суда којима су тужбе КВП одбијене из напред наведеног новосмишљеног разлога, утврдивши да су тим пресудама повређена права подносиоца уставне жалбе на правично суђење и на једнаку заштиту права, уз децидно правно становиште да и КВП имају право на ванредно повећање пензије за 11,06 % од 01. 01. 2008. године, те поништио ожалбене пресуде уз налог да Управни суд донесе нову одлуку по тужби подносилаца уставне жалбе. Исцрпни разлози за такве одлуке Уставног суда садржани су у Одлуци Уставног суда број Уж-8405/2013 од 04. децембра 2013. године (објављена у „Сл. гласнику РС“, бр. 113/2013. године), на коју упућују све након тога донете Одлуке.

Нису војни пензионери једина категорија која је имала пензије изнад 60 % просечне плате у држави. Управо издвајањем војних пензионера из целог пензионерског корпуса, Управни суд је починио основу незаконитост, и извршио својеврсну дискриминацију војних пензионера. Да је став Управног суда погрешан, довољно говори податак да су по том истом принципу морали бити издвојени и полицајци, здравство, просвета, носиоци националних пензија… јер су све ове и неке друге категорије пензионера, појединачно гледано, имале већи просек пензија од 60 % просечне плате, па и просечне војне пензије. Пошто ни једна друга категорија пензионера није издвојена, војни пензионери су тражили и траже да се то не ради ни са њима.

Просечна војна пензија је 45.000 динара, што значи да месечно свако губи између 4.500 и 5.000 динара. Војне пензије јесу веће од државног просека, који износи око 27.000 динара, али треба имати на уму да је међу војним пензионерима преко 60 % оних с високом школском спремом, док је код осталих категорија пензионера 6-7 одсто са високом школском спремом и већ сама та чињеница подиже висину примања. Поред тога, треба имати у виду и чињеницу да је према Закону о Војсци просечна плата у Војсци требала бити 3 просечне плате у привреди, односно да је самим тим и просечна војна пензија требала бити приближно 85 % од наведеног. Претпоставимо да су 3 просечне плате у привреди 100.000 динара. Од наведеног износа 85 % је 85.000 динара, па би толика била просечна војна пензија да је поштован закон.

Одлукама којима је усвојио предметне уставне жалбе, Уставни суд је утврдио да је војним пензионерима подносиоцима уставне жалбе повређено право на правично суђење и право на једнаку заштиту права, а у образложењу тих одлука заузео децидно правно становиште да и војни пензионери имају право на ванредно усклађивање – повећање пензија за 11,06% од 01.01.2008. године и да је то морало бити учињено по службеној дужности, једнако као и за цивилне пензионере. Као доказ напред наведеног могу послужити Одлуке Уставног суда Уж-2666/2012, Уж-5287/2011 и Уж-8405/2013, које се могу наћи на сајту Уставног суда.

Управни суд је био дужан поступити по напред наведеним одлукама Уставног суда донетим у децембру 2013. године и донети нове пресуде, али то још није учинио, иако је протекао разуман рок опредељен у ранијим Одлукама Уставног суда (60 дана од достављања Одлуке).

У целој држави има око 40.000 КВП, па је основни дуг у ових шест година нарастао на 14 милијарди динара, а са каматама преко 20 милијарди динара! Пошто многи због година и болести не могу да дочекају да се оконча ова управно - уставна вртешка, велик број војних пензионера посегао је за приватним парничним тужбама. Ови парнични поступци додатно ће увећати дуг државе јер треба урачунати хонораре адвоката, судских вештака….

Према децидним одредбама члана 166. Устава Републике Србије Одлуке Уставног суда су коначне, извршне и општеобавезујуће, а према одредбама члана 171. Устава Републике Србије и члана 104. Закона о уставном суду, државни и други органи којима су поверена јавна овлашћења дужни су да поштују и извршавају одлуке Уставног суда, па су то

дужани чинити и РФ ПИО, Управни суд, надлежни парнични судови, као и Влада Републике Србије.

Војни пензионери најављују да ће бити принуђени да заштиту потраже од Европског суда за људска права у Стразбуру и траже да „натера“ Србију да им исплати закинуто усклађивање пензија, уколико Управни суд ускоро не донесе нову пресуду како је то својом одлуком, оценама и ставовима у децембру 2013. године наложио Уставни суд.

Кад све то дође “на наплату” хоће ли неко сносити одговорност због тога што је својом самовољом и непоштовањем Устава и закона закидао војне пензионере, вршио својеврсну дискриминацију истих и тиме причинио огромне трошкове држави - односно грађанима, пореским обвезницима? О штети нанетој угледу Србије (коју масовно туже они који су је бранили) у Европи и свету да и не говоримо.